

Filosofijos
fakultetas

Filosofijos institutas
Mindaugas Šulskus

Transcendentalinio subjektiškumo problema Kanto filosofijoje

Santrauka: Seminaro pranešimo tema susieta su Kanto citatos – „apercepcijos sintetinis vienumas yra aukščiausias taškas, su kuriuo reikia susieti visą intelekto taikymą, netgi visą logiką, o po jos ir transcendentalinę filosofiją; maža to, šis sugebėjimas ir yra pats intelektas“ – eksplikacija. Siekiama įvertinti citatoje suponuojamą *būtiną* koreliacijos idėją, bei du susijusius stambius probleminius klodus: transcendentalumą ir subjektiškumą. Ginama pozicija, kad transcendentalumas ir subjektiškumas yra sau nepakankami, neatskiriami Kanto filosofijos elementai. Šių elementų *vieningumo* idėja implikuotų minimalų, su Kanto filosofija sietiną kontinentinės filosofijos įsitikinimą: aibę teorinių ir praktinių patyrimo struktūrų, kurios nėra redukuojamos į vieną iš ekstremumų – empirinę materialią medžiagą arba grynai formalias logines procedūras ar objektus¹. Tema svarbi aiškinantis pamatinės koreliacijos, sietinos su Kanto filosofija, sampratą, bei vertinant jos transformacijos ar atmetimo bandymus.

Raktiniai žodžiai: Kantas, transcendentalumas, subjektiškumas.

---

¹ - Bendra idėja pasiskolinta iš straipsnio: Malabou, C. 2014. Can We Relinquish the Transcendental? In *The Journal of Speculative Philosophy*, 28 (3), 242-255.